

Ügyszám: NAIH/ *4040-2* /2021.
Ügyintéző: dr. Berei Szonja
Tel.: 391-1412

Dr. Dargay Eszter részére
helyettes államtitkár
Belügyminisztérium

szkhat@bm.gov.hu
eszter.dargay@bm.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Asszony!

A veszélyhelyzet idején alkalmazandó további védelmi intézkedésekről szóló 479/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet módosításáról szóló rendelet tervezetére a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából a következő észrevételeket teszem.

Az Operatív Törzs adatkezelését jelenleg a hatályos, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) szabályozza (ld. különösen Eütv. 232/B. §), számos, garanciális jellegű rendelkezést is tartalmazva. Ezekhez a hatályos rendelkezésekhez képest a tervezet – kormányrendeleti szinten – partatlanul tág körben, tágan meghatározott célból és tágan meghatározott személyi körre biztosítana hozzáférést a Nemzeti Népegészségügyi Központ, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér adatbázisaihoz (a továbbiakban: Adatbázisok).

Adatvédelmi szempontból nem elfogadható egyrészt az adatkezelési cél pontatlan kijelölése: „*az Operatív Törzs a jogszabályban meghatározott feladatai ellátása érdekében*”, mivel az, hogy egy jogszabályban létrehozott és jogszabályok alapján működő szervezet valamely adatkezelésének a célja általánosságban az ugyanezen jogszabályok alapján ellátott feladatai végrehajtása, nem viszi közelebb a jogalkalmazót annak megítéléséhez, hogy az adatkezelés valóban szükséges és céljaival arányos-e. Az ilyen szabályozási megoldást az Alkotmánybíróság is alkotmányellenesnek találta 144/2008. (XI. 26.) AB határozatában.

Másrészt adatvédelmi szempontból szintén nem támogatható, hogy a kvázi korlátlan, közvetlen hozzáférést a tervezet az Operatív Törzs valamennyi tagja részére biztosítaná,

nem csak egészségügyi szakemberek (orvosok), hanem az Operatív Törzs egyéb tagjai részére is.

A tervezett szabályozási megoldás tehát álláspontom szerint egyrészt kollíziót okoz a törvényi és a tervezett kormányrendeleti szintű szabályozás között, másrészt az alkotmányossági és adatvédelmi követelményekkel sem összeegyeztethető, így azt nem támogatom.

*Az Eütv. 232/B. § (4) bekezdése alapján a „228. § (2) bekezdése szerinti körülmény megelőzése, megismerése, felderítése és továbbterjedésének megakadályozása, valamint az állami szervek összehangolt feladatellátásának megszervezése céljából, kizárólag az e cél elérése érdekében elengedhetetlenül szükséges - az adattakarékosság elvét is figyelembe vevő - mértékben az Operatív Törzs adatszolgáltatást kérhet **bármely szervtől, jogi személytől vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettől, amely ezen adatszolgáltatásnak köteles haladéktalanul, ingyenesen eleget tenni.**”*

Az Eütv. hatályos szabályozása szerint tehát az Adatbázisok adattartalmához – meghatározott, garanciális rendelkezések érvényesülése esetén – az Operatív Törzs jelenleg is hozzáférhet, ezen adatokat kezelheti, ezért ezen jogosultság megteremtése szükségtelennek látszik.

Az Eütv. 232/B. § (6) bekezdése alapján pedig „[a]z Egészségügyi Elektronikus Szolgáltatási Tér működtetője biztosítja, hogy az Operatív Törzs a 228. § (2) bekezdése szerinti körülménnyel összefüggő - ha az szükséges, személyes adatokat is tartalmazó - információkat közvetlenül megkapja”.

Ha a szabályozási szándék arra irányul, hogy az Adatbázisokhoz az Operatív Törzs egyes tagjai, egyes adatkezelési célokból közvetlen elektronikus hozzáféréssel is rendelkezessenek, arra kizárólag abban az esetben látok lehetőséget, ha az Eütv. jelenlegi szabályozása alapján biztosított hozzáférései lehetőségen túl az igazoltan elengedhetetlen, abban az esetben tehát, ha az Eütv. szerinti adatszolgáltatás igénylése, annak teljesítése valamely, objektív körülmény fennállása esetén olyan akadályba ütközne, amely az Operatív Törzs feladatainak ellátását érdemében lehetetlenné tenné vagy a hatékony fellépésben számottevő késedelmet okozna.

Ebben az esetben a szabályozást oly módon kell kialakítani, hogy az – az Eütv.-ben foglalt adatkezelési feltételrendszer érvényesülése mellett, annak változatlan fenntartásával – kizárólag az Adatbázisokhoz történő hozzáférést teszi lehetővé a lehető legszűkebben, pontosan definiált adatkezelési célból és az okhoz igazoltan szükséges adatkörre vonatkozóan.

Emellett a szabályozásban gondoskodni kell arról is, hogy ezen közvetlen hozzáférési jogosultsággal rendelkező személyi kör nem az Operatív Törzs bármely tagjára, hanem kizárólag az adatkezelési cél elérése érdekében adatelemzési jogkörrel eljárni jogosult pontosan meghatározott személyi körre, jogosultságuk terjedelme pedig, csak a feladatuk ellátásához szükséges adatbázisokra korlátozódjon, valamint arra is, hogy a közvetlen hozzáférés naplózására, annak körülményei rekonstruálhatóságára minden esetben sor kerülhessen. Ezen feltételrendszer kialakításához analógiaként figyelembe vehetőek a hatályos jogrendszerben alkalmazott szabályozási megoldások (pl. bűnügyi nyilvántartási

rendszer, személyi adat- és lakcímnnyilvántartás stb.)

Itt jegyzem meg továbbá, hogy az Eütv. 232/B. § (8) bekezdésében foglalt garanciális rendelkezések érvényesülését (így különösen az azonosítható természetes személyekre vonatkozó, kizárólag orvos által történő adatmegismerési jogosultságot) a közvetlen hozzáférés biztosítása esetén is feltétlenül szükségesnek tartom, az Európai Adatvédelmi Testület előtt a 2020 tavaszán az akkor hatályos magyar szabályozással kapcsolatos vita során az hangsúlyosan, mellőzhetetlen követelményként merült fel.

Budapest, 2021. április 12

Üdvözlettel

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

